

Update beheerplan groen

2021-2022

Colofon

Update beheerplan groen 2021 - 2022

Gemeente Wassenaar

Auteurs: D. Burgemeester en P. Spiegeler

28 juli 2021

Samenvatting

De gemeente Wassenaar is een bijzonder groene gemeente. Zij heeft ruim 173 hectare openbaar groen in beheer. De landgoederenzone, laanboomstructuren en parken tussen de woonwijken vormen de belangrijkste structuren.

De gemeente Wassenaar investeert vanaf 2016 structureel in haar groenonderhoud en vervanging. Van 2010 tot 2016 was sprake van een laag onderhoudsniveau. In 2016 was dit al duidelijk terug te zien in het totaalbeeld van de openbare ruimte. Zowel op de landgoederen als in de wijken werd het groen steeds slechter. Nu ruim vijf jaar later – waarin flink is geïnvesteerd in het wegwerken van het achterstallig onderhoud – is het groenareaal voor een groot deel weer op het gewenste beeldkwaliteit. Veel versleten groenstroken zijn vervangen, historische laanstructuren zijn aangevuld of gerevitaliseerd en de parken De Paauw en Backershagen zijn gerenoveerd.

Helaas kon de totale investering van 2,6 miljoen euro voor het wegwerken van achterstallig onderhoud in de afgelopen vijf jaar niet plaatsvinden. In 2016 is gekozen voor een 'ingroeimodel' van het vervangingsbudget. Hierdoor is de afgelopen vijf jaar niet 2,6 miljoen euro, maar 2,1 miljoen euro geïnvesteerd. Dit houdt in dat er de komende beheerperiode 0,5 miljoen euro extra geïnvesteerd moet worden om het resterende achterstallig onderhoud weg te werken.

Totaal heeft de gemeente een bedrag van ongeveer 2,14 miljoen euro nodig voor jaarlijks onderhoud en een bedrag van ongeveer 0,69 miljoen euro voor jaarlijkse vervanging. Grootschalige vervangingen worden in overleg met wijk- en buurtverenigingen gerealiseerd. De renovatie van de parken Rust en Vreugd en de Wittenburg worden vanwege het 'ingroeimodel' van het vervangingsbudget wat later dan gepland in de jaren 2021 – 2023 uitgevoerd.

Het doel van de gemeente is voor het beheer strategisch te communiceren. Het betrekken van bewoners en bedrijven bij het onderhoud (zelfonderhoud) maakt ook de komende beheerperiode een belangrijk onderdeel uit van het beheer.

Inhoudsopgave

1	Inleiding	4
1.1	<i>Algemeen</i>	4
1.2	<i>Onderhoud</i>	4
1.3	<i>Vervanging</i>	4
1.4	<i>Ontwikkelingen areaal</i>	5
2	Communicatie	6
2.1	<i>Algemeen</i>	6
3	Financiën	7
3.1	<i>Algemeen</i>	7
3.2	<i>Jaarlijks onderhoud</i>	7
3.3	<i>(Achterstallige) vervanging</i>	7
3.4	<i>Conclusie</i>	7

1 Inleiding

1.1 Algemeen

De gemeente Wassenaar draagt verantwoordelijkheid voor de openbare ruimte. Zij heeft zichzelf ten doel gesteld deze openbare ruimte schoon, heel en veilig te houden. In het beheerplan groen 2016 – 2020 staan de wettelijke kaders, beleidsuitgangspunten, en onderhoudsmaatregelen beschreven. Dit document vormt de basis voor deze update van het beheerplan groen 2021 – 2022. Deze update geeft inzicht in de financiële benodigde middelen voor onderhoud en vervangingen van het openbare groen.

1.2 Onderhoud

Het door de gemeente te onderhouden areaal groen is divers. Wassenaar kenmerkt zich door een opbouw van duin – horst – weide. Er is stedelijk gebied, er is buitengebied, er is een tussengebied waar villawijken zijn en veel groen aanwezig is en er zijn veel landgoederen die een eigen zone vormen. De variatie en opbouw van het openbaar gebied zorgt ervoor dat Wassenaar een bijzonder gevarieerd openbaar gebied kent.

Dit is ook de reden dat de commissie Fysieke leefomgeving in 2015 de wens heeft uitgesproken om maatwerk te leveren in het onderhoud. Gemiddeld genomen wordt een basis (zeer acceptabel) onderhoudsniveau gerealiseerd. Op basis van dialogen met de bewoners en wijk- en buurtverenigingen wordt het onderhoud waar mogelijk beter afgestemd op de wensen van bewoners en ondernemers in Wassenaar.

Voor het onderhoud zijn voor alle beheerelementen werkpakketten opgesteld. Voor elk beheerelement is een werkpakket samengesteld gebaseerd op landelijke en plaatselijke cijfers. Ieder beheerelement heeft ook een eenheidsprijs. Hieruit is het jaarlijks benodigd onderhoudsbedrag bepaald. Jaarlijks is een totaalbedrag van €1.439.749 benodigd om het onderhoud van het openbare groen in Wassenaar uit te voeren. Dit bedrag komt niet overeen met de werkelijk benodigde gelden. Dit wordt veroorzaakt omdat de jaarlijks aangeleverde begroting bedragen zijn gebaseerd op de jaarlijkse cijfers van de jaarschijf 2016. Hierdoor ontstaat structureel een tekort van ongeveer 10% (€ 150.000). Deze tekorten worden apart opgevoerd in de P&C cycli.

1.3 Vervanging

De afgelopen jaren – in de periode van het beheerplan 2016 – 2020 – is geïnvesteerd om achterstallig onderhoud en vervanging grotendeels weg te werken. Helaas is in 2016 gekozen voor een 'ingroeimodel' van het vervangingsbudget. Hierdoor is het achterstallig onderhoud in de afgelopen jaren niet in zijn geheel weggewerkt. Het resterende achterstallig onderhoud is financieel inzichtelijk gemaakt. Dit bedrag is opgenomen in de 'Programmering 2021-2022 Investerings en groot onderhoud kapitaalgoederen openbare ruimte'.

Ondanks het 'ingroeimodel' is het op het moment goed zichtbaar dat de gemeente Wassenaar heeft geïnvesteerd in het op orde brengen van haar openbare groen. De (historische) laanbomenstructuren – ook wel de dragers van het Wassenaarse groen genoemd – zijn gerevitaliseerd en waar nodig aangevuld. Groenstroken en -vakken zijn doelgericht vervangen, zodat deze groene elementen functioneel of esthetisch gezien van waarde zijn. Het renoveren van de parken in de landgoederenzone is voor een groot deel uitgevoerd, zoals in de parken De Paauw en Backershagen. Het uitvoeringsplan voor park Rust en Vreugd is gereed. De uitvoering start dit jaar. Voor park De Wittenburg is het herstelplan in de maak. De fysieke uitvoering start in 2022. Tensloten is de afgelopen jaar ook geïnvesteerd in adoptiegroen (zelfbeheer) objecten, het opknappen van recreatieve wandel- en ruitpaden en het vervangen van zitbanken.

Deze vervangingen van groene beheerelementen vindt jaarlijks plaats om het groenareaal op orde te houden. Hiervoor wordt jaarlijks beheergeld (vervangingsbudget) vrijgemaakt, zodat ieder jaar een gedeelte van het areaal wordt vervangen. Deze vervanging is noodzakelijk, omdat ook groen een bepaalde levensduur heeft. Echter wil dat niet zeggen dat groene elementen aan het einde van de levensduur direct worden vervangen. Vervanging van het groenareaal vindt plaats op basis van een inspectie.

Door middel van een inspectie wordt de huidige situatie aan (achterstallige) vervanging in beeld gebracht. De meest recente inspectiegegevens zijn bijvoorbeeld gebruikt voor het opstellen van de 'Programmering 2021-2022 Investerings en groot onderhoud kapitaalgoederen openbare ruimte'. Dit document is in juli dit jaar aangeboden aan de gemeenteraad. In deze programmering is inzichtelijk gemaakt wat de te verwachten kosten zijn en uit welke budgetten deze betaald moeten worden. Ook is aangegeven in welk jaar de uitvoering van start gaat en in welk jaar de uitvoering naar verwachting gereed is. In de programmering zijn zo reëel mogelijke kostenramingen opgenomen. De totale opgave aan (achterstallige) vervanging openbaar groen voor de jaren 2021 en 2022 bedraagt €1.377.242.

Overzicht programmering groen

Programmering Wassenaar 2021-2022		
Jaar	2021	2022
Groen	688.621	688.621
<i>Disciplinair</i>	<i>652.621</i>	<i>654.121</i>
<i>Multidisciplinair</i>	<i>36.000</i>	<i>34.500</i>

1.4 Ontwikkelingen areaal

Er zijn diverse ontwikkelingen waardoor het beheerareaal wat betreft kwaliteit en kwantiteit in de komende beheerperiode verandert.

Door nieuwe ruimtelijke ontwikkeling treedt verandering op in het beheerareaal. In dit beheerplan wordt hier financieel nog geen rekening mee gehouden. De uitbreiding van areaal en zodoende beheergelden voor de beheerelementen worden separaat opgevoerd bij P&C cyclus.

Ook voor de aankomende beheerperiode zijn aandachtspunten. Bijvoorbeeld het ontstienen, dan wel vergroenen van 'harde' oppervlakten. Bij noodzakelijke vervanging van bijvoorbeeld trottoirs en pleinen kan vooraf worden afgevraagd of dit ook ontsteend kan worden. Indien dit mogelijk is zonder dat de functionaliteit van de plek ongewenst verandert is het mogelijk dit met groen in te richten. Er vindt zo een verschuiving plaats in beheer en financiële middelen. Het komt onder andere het waterverbergend vermogen van de grond en biodiversiteit ten goede.

Een andere ontwikkeling is het door de gemeente beter faciliteren, stimuleren en uitdragen van het zelfonderhoud, ofwel adoptie van groen door bewoners en bedrijven. In samenwerking met de wijk- en buurtverenigingen worden bewoners en bedrijven geïnformeerd en geënthousiasmeerd om zelf openbaar groen te onderhouden. Het voordeel hiervan is een hogere kwaliteit van groen in de buitenruimte. Daarnaast leidt het tot een verbetering van de sociale cohesie in buurten.

2 Communicatie

2.1 Algemeen

De gemeente communiceert op verschillende momenten over de uitvoering van het beheer en onderhoud binnen de openbare ruimte. Bedrijven en bewoners hebben regelmatig vragen over het beheer. Communicatie is in het gehele beheerproces van belang.

Bewoners en bedrijven kunnen vragen mailen aan gemeente@wassenaar.nl. Ook kunnen zij via het meldingssysteem een vraag stellen. De wijkteams van de gemeente hebben ook direct contact met bewoners over het onderhoud. Zij zijn de oren en ogen van de gemeente in de wijk en dagelijks aanspreekbaar. Daarnaast verloopt veel communicatie via de wijkmanagers, via het klantcontact centrum en direct via de beheerders.

Bij vervanging van beheerelementen maakt de gemeente gebruik van diverse communicatiemiddelen zoals informatiebrieven aan omwonenden en de gemeentelijke website. Bij grootschaligere herinrichting wordt gebruik gemaakt van een breder participatieproces.

De gemeente gaat de komende beheerperiode inzetten op strategische communicatie. Strategische communicatie geeft inzicht aan inwoners en bedrijven. Bijvoorbeeld op welke momenten onderhoudsactiviteiten plaatsvinden of uitleg waarom een onderhoudsactiviteit plaatsvindt. Door strategische communicatie is het enerzijds mogelijk het aantal vragen, klachten en meldingen te laten dalen. Anderzijds wordt hiermee ingespeeld op de wens van bewoners en bedrijven voor meer informatie en betrokkenheid bij de groene openbare ruimte.

3 Financiën

3.1 Algemeen

Onderstaand een totaaloverzicht van de benodigde budgetten voor beheer, onderhoud en vervangingen van het groenareaal binnen de gemeente Wassenaar.

3.2 Jaarlijks onderhoud

Jaarlijks is voor het onderhoud een bedrag nodig van € 1.439.749.

3.3 (Achterstallige) vervanging

Om (achterstallige) vervanging structureel uit te kunnen voeren volgens de 'Programmering 2021-2022 Investerings en groot onderhoud kapitaalgoederen openbare ruimte' is voor dit jaar en voor 2022 een totale investering nodig van €1.377.242. Hiervan is een bedrag van €668.621 reeds beschikbaar gesteld.

3.4 Conclusie

Op basis van de bovenstaande benodigde budgetten versus de huidige begroting is te zien dat de huidige begroting sluitend is. Er is sprake van een tekort op het jaarlijks onderhoud van €150.000 ten opzichte van de huidige begroting. Dit wordt veroorzaakt omdat de jaarlijks aangeleverde begroting bedragen zijn gebaseerd op de jaarlijkse cijfers van de jaarschijf 2016. Hierdoor ontstaat structureel een tekort van ongeveer 10% (€ 150.000). Deze tekorten worden apart opgevoerd in de P&C cycli.

Voor (achterstallige) vervangingen in de jaren 2021 en 2022 is ook een tekort. Dit bedrag bedraagt €48.758 over twee jaar. Dit houdt in dat voor zowel het jaarlijks onderhoud als (achterstallige) vervangingen de budgetten verhoogd moeten worden. Dit bedrag komt niet overeen met de werkelijk benodigde gelden.

Er is geen rekening gehouden met areaaluitbreiding in dit overzicht. Dit wordt apart opgevoerd in de P&C cycli.